

International Women's Day 2011

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΙ ΣΗΜΕΡΑ 100 ΧΡΟΝΙΑ

Ποιος ο λόγος που γιορτάζουμε

Από την Σοφία Ράλλη-Καθαρείου

Η πρώτη διεθνής συγκέντρωση γυναικών στην Κοπεγχάγη πραγματοποιήθηκε τον Μάρτη του 1911 προβάλλοντας διεθνώς αιτήματα των γυναικών για ισοτιμία και ισοπολιτεία. Η κύρια απαίτηση των γυναικών απέβλεπε τότε στην κατοχύρωση του δικαιώματος για εργασία έξω από το σπίτι, κάτω από ισότιμη μεταχείριση με τον άνδρα, καθώς και την πρόσβαση των γυναικών στα εκπαιδευτικά ιδρύματα που μέχρι τότε σπανίως άνοιγαν τις πύλες τους σε γυναίκες. Η ενδυνάμωση των γυναικών

και ο προβιασμός τους σε ισότητα με τον άνδρα άτομα έπρεπε να εξασφαλισθεί με το τρίπτυχο ελεύθερη πρόσβαση στην εργασία, ελεύθερη πρόσβαση στην παιδεία και τέλος ελεύθερη πρόσβαση στην πολιτεία με την κατοχύρωση του δικαιώματος της ψήφου.

Από τότε μέχρι σήμερα πέρασαν 100 χρόνια. Η ανθρωπότητα γνώρισε τις καταστροφικές επιπτώσεις πολέμων, οικονομικές κρίσεις κτλ., οπότε οι θεσμικές αλλαγές που θα περίμενε κανείς ως προς την βελτίωση της θέσης της γυναίκας δεν πραγματοποιήθηκαν με τον ρυθμό που έπρεπε, ή παραμελήθηκαν τελείως. Γενικά, μια έρευνα στο ιστορικό της γυναικείας χειραφέτησης θα μας δείξει ότι η πορεία των εθνών για κοινωνική ισότητα και δικαιοσύνη υπήρξε προβληματική. Είναι βέβαια δύσκολο να δικαιολογηθούν οι κυβερνήσεις των κρατών που θέλουν να λέγονται δημοκρατικές για την ευκολία με την οποία βάζουν σε δεύτερο πλάνο την εφαρμογή της ισοτιμίας και ισοπολιτείας σε καιρούς οικονομικής κρίσης.

Παρά ταύτα, δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε τις συνεχείς διαβουλεύσεις κατά χώρα και σε διεθνές επίπεδο για την πάταξη κάθε μορφής διάκρισης και ανισότητας κατά των γυναικών. Ούτε και πρέπει να ξεχνάμε ότι ακόμα και αυτές οι ετήσιες επετειακές εκδηλώσεις της ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ είναι καλές γιατί ευαισθητοποιούν το κοινό με την προβολή των αιτημάτων για στήριξη των αρχών της ισότητας και των ατομικών ελευθεριών.

Κάθε χρόνο, οι επετειακές αναφορές σε διασκέψεις πα-

γκόσιμες ή τοπικές που αφορούν τα ανθρώπινα κοινωνικό-πολιτικά δικαιώματα φέρνουν πάντα στο προσκήνιο το πρόβλημα των οικονομικών ανισοτήτων αλλά και την τραγικότητα των ανισοτήτων που βασίζονται στο φύλο.

Φέτος τον Μάρτη συμπληρώνονται επίσης 16 χρόνια από την Διάσκεψη του ΟΗΕ που πραγματοποιήθηκε στην Κοπεγχάγη για την κοινωνική ανάπτυξη, την ανεργία, την φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό ατόμων τόσο στα επιλεγόμενα προηγμένα κράτη, όσο και σε κείνα που ανήκουν στον αποκαλούμενο τρίτο ή υπό ανάπτυξη κό-

σμο. Η άνιση παροχή ευκαιριών για καλύτερη συνθηκών διαβίωσης, η φτώχεια, η πείνα, η καταπίεση και ο κοινωνικός αποκλεισμός που είναι αποτελέσματα κοινωνικών διακρίσεων πλήττον κυρίως τις γυναίκες.

Βέβαια, για την ύπαρξη κοινωνικών διακρίσεων υπαίτιες είναι οι κυβερνήσεις. Οι διακρίσεις απορρέουν από την έλλειψη αρετής και ευθυκρισίας στην πολιτική. Ο διαχωρισμός των κοινωνικών απολαβών λόγω φύλου δεν είναι δείγμα έλλειψης πόρων. Όταν σε στιγμές οικονομικής κρίσης τα άτομα που υποφέρουν περισσότερο λόγω της ανεργίας, ή ανισοτήτων στις απολαβές είναι οι γυναίκες τότε νοσεί το πολιτικό σύστημα γιατί προβαίνει σε διακρίσεις και διχάζει τους πολίτες.

Στις προηγμένες κοινωνίες η εφαρμογή της ισότητας στηρίζεται τόσο στην ισότητα των ευκαιριών όσο και στην ουσιαστική παροχή νομικής προστασίας της γυναίκας εντός και εκτός οικογενείας από την απειλή βίας, συμπεριλαμβανομένης και της σεξουαλικής βίας εναντίον της.

λυθνικές κοινωνίες όπου «το έθιμο» της μιας ή της άλλης κουλτούρας υπερισχύει και αυτού του νόμου του κράτους εκεί που για λόγους ψηφοθηρικούς δεν υπάρχει η πολιτική βούληση να μπουν τα πράγματα στη θέση τους.

Σε ότι αφορά το Διεθνές Δίκαιο, εδώ και έντεκα χρόνια ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών έλαβε την απόφαση και ανέδειξε με την διάταξη 1325/2000 το θέμα της βίας κατά των

γυναικών σαν αδίκημα το οποίο αν μάλιστα διαπραχθεί κατά την διάρκεια ενόπλων συγκρούσεων μεταξύ κρατών ανάγεται πλέον σε έγκλημα κατά της ανθρωπότητας για το οποίον θέμα θα αποφασίζουν τα διεθνή δικαστήρια. Δυστυχώς και αυτή η απόφαση των Ηνωμένων Εθνών δεν φαίνεται να αλλάζει την μαγιά των πρωτόγονων φορέων - πολιτικών ή θρησκευτικών - ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα της κοινωνικής και ατομικής ασφάλειας των γυναικών πρέπει να θυσιάζονται στον βωμό των ισχυρών και των σκοπιμοτήτων που υπηρέτουν.

Στην Αυστραλία, παρά το γεγονός ότι έχουμε γυναίκα πρωθυπουργό της Κοινοπολιτείας και γυναίκα πρωθυπουργό στο Κουϊνσλαντ και στη Νέα Νότια Ουαλία, χωρίς να ξεχάσουμε ότι έχουμε και Γυναίκα Γενικό Κυβερνήτη και Κυβερνήτη στην πολιτεία μας, δεν μπορούμε να υπερηφανευόμαστε ότι η τυπική ισότητα έχει προχωρήσει και πέραν του νόμου. Κυρίως η βία λόγω φύλου, η ουσιαστική και συνεχιζόμενη διάκριση στις οικονομικές απολαβές, το ποσοστό της ανεργίας (αν και ομολογουμένως μικρότερο άλλων χωρών), η συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα αποφάσεων που είναι μικρότερη από το ήμισυ ενώ οι γυναίκες είναι το 51% του πληθυσμού, αποδεικνύουν ότι «η πλήρης και ουσιαστική ισότητα που δεν επιτρέπει εξουσίες και προνόμια για τους υπόλοιπους» σύμφωνα με τα λόγια του John Stuart Mill εδώ και 140 χρόνια περίπου, αποτελεί για μας μια διεκδίκηση για κοινωνική και πολιτική αναθεώρηση της θέσης της Γυναίκας.

Όμως, η ισότιμη θέση μας δεν είναι μόνο θέμα κράτους, αλλά πρωτίστως κάθε γυναίκας που πρέπει να επιβάλει στον εαυτό της την ιδέα ότι ισοτιμία και ισοπολιτεία σημαίνει ευθύνη αντίστασης για κάθε πράξη πολιτική ή κοινωνική που υπονομεύει την ελευθερία της γυναίκας και την αξιοπρέπειά της. Γιορτάζοντας την Ημέρα της Γυναίκας ας προβάσουμε επίσης αντίσταση για κάθε πράξη βίας ή διάκρισης κατά των γυναικών που συμβαίνει στην οικογένειά μας, στη γειτονιά μας, στην πόλη μας, στην χώρα μας αλλά και αλλού. Έτσι η ημέρα της Γυναίκας δεν γίνεται Ημέρα Αποδοχής των Κεκτημένων δικαιωμάτων αλλά ημέρα διεκδίκησης πλήρους και ουσιαστικά ισότιμης συμμετοχής στην κοινωνική, πολιτική και οικονομική ζωή του τόπου μας. Μόνο έτσι υπάρχει λόγος να γιορτάζουμε.

• Η Σ.Ρ. Καθαρείου διετέλεσε Διευθύντρια του Τμήματος Ίσων Ευκαιριών (ΕΕΟ) της Ραδιοφωνίας Τηλεόρασης SBS, Πρόεδρος του Δικτύου Γυναικών ΣΑΕ Ωκεανίας, Ιδρυτικός Πρόεδρος της Ο-ΕΕΓΑ (Οργάνωσης Ελληνίδων και Ελληνοκυπρίων Γυναικών Αυστραλίας).